

RAAD VAN TOEZICHT

Toezichtvisie, toezichtskader en toetsingkader

Raad van toezicht

Versie 2.0

Evaluatiedatum juni 2020

Postbus 253
4460 AR Goes

BEZOEKADRES
Oostmolenweg 101
Goes

TELEFOON
0113 26 72 00

TELEFAX
0113 23 35 38

E-MAIL EN INTERNET
emergis@emergis.nl
www.emergis.nl

DATUM 7 juni 2018

OPSTELLER Raad van toezicht (vastgesteld d.d. 18 juni 2018)

Samen werken
aan een goede
geestelijke gezondheid
van alle mensen
in Zeeland

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Toezichtvisie	4
2.1	Waar doen we het voor en voor wie?	4
2.2	Wat willen RvB en RvT de komende jaren bereiken met Emergis?	5
2.3	Hoe willen we onze doelstellingen bereiken als toezichthouder?	5
3	Toezichtkader	7
3.1	Interne kaders	7
3.2	Externe kaders	7
3.3	Functioneren en evalueren raad van toezicht	7
3.4	Scholing	8
4	Toetsingskader	8

1 Inleiding

Met het opstellen van de toezichtvisie, het toezichtkader en het toetsingskader wil de raad van toezicht helderheid scheppen voor de raad van bestuur en stakeholders over de vraag waarom hij toezicht houdt, waarop hij toezicht houdt, wat voor resultaten hij voor ogen heeft, voor wie of namens wie hij dat doet en wat hij goed toezicht vindt en hoe hij dit aanpakt.

Dit document bevat in hoofdstuk 1 de toezichtvisie, in hoofdstuk 2 het toezichtkader en in hoofdstuk 3 het toetsingskader. Deze drie onderwerpen zijn nauw met elkaar verbonden, waardoor er in hoofdstuk 1 de toezichtvisie enige overlap is met het toezichtkader en toetsingskader uit hoofdstuk 2 en 3.

Dit document wordt twee jaarlijks door de raad van toezicht geëvalueerd of eerder wanneer nodig.

2 Toezichtvisie

Een GGZ-instelling als Emergis beweegt zich in een turbulente en snel veranderende maatschappelijke omgeving. We zien veranderingen zoals individualisme, vergrijzing, ontgroening, afnemende bevolkingsaantallen en verruwing in de samenleving. Dit heeft ook zijn effecten op Emergis. We krijgen te maken met cliënten met zwaardere problematiek en ernstige incidenten met grote impact op cliënten, medewerkers en omgeving. Deze effecten worden nog eens versterkt door een sterk wisselend overheidsbeleid. Het gevolg van dit alles is dat de geestelijke gezondheidszorg in het algemeen en een brede GGZ-instelling als Emergis in het bijzonder, steeds meer te maken krijgt met ernstige incidenten met grote impact op de omgeving. Tegelijkertijd neemt ook de concurrentie toe in de GGZ en in het bijzonder op het gebied van beschermd wonen. Er zijn aanbieders op de markt die de krenten uit de pap pikken door cliënten met verslavingsproblematiek en meerdere indicaties te weigeren en aan Emergis over te laten. Waardoor zich binnen Emergis de problematiek ophoopt.

Het overheidsbeleid is in de loop der jaren sterk veranderd met veel verschillende en onzekere financieringsstromen tot gevolg. Het aantal partijen met wie jaarlijks onderhandeld moet worden om de te verlenen zorg ook daadwerkelijk bekostigd te krijgen, is enorm toegenomen. De medewerking en samenwerking met alle 13 Zeeuwse gemeenten en de verzekeraars is belangrijker dan ooit om een goede geestelijke gezondheidszorg kostendekkend in stand te kunnen houden in Zeeland. De wederzijdse afhankelijkheid van elkaar is groot. Wat is in deze turbulente omgeving met bijzondere ontwikkelingen de visie van de raad van toezicht op zijn rol? Professioneel toezicht kenmerkt zich door het hebben van een visie op toezicht, het werken met duidelijke kaders, permanente ontwikkeling van de raad van toezicht (RvT) en een proactieve, transparante aanpak van het toezicht.

In de toezichtvisie van de RvT van Emergis beantwoorden we de volgende vragen:

1. Waar doen we het voor?
2. Wat willen RvB en RvT de komende jaren bereiken met Emergis?
3. Hoe en op welke wijze willen we onze doelstellingen bereiken als toezichthouder?

2.1 Waar doen we het voor en voor wie?

Als RvT willen wij conform de missie van de organisatie, samen met iedereen die bij het werk van Emergis betrokkenen is, werken aan een goede geestelijke gezondheid van alle mensen in Zeeland. Onze taken als toezichthouder, adviseur en werkgever van de raad van bestuur (RvB) zijn gericht op de bijdrage die wij kunnen leveren aan kwalitatief goede geestelijke gezondheidszorg die voor iedere Zeeuwse inwoner toegankelijk en bereikbaar is. De RvT heeft in zijn toezicht nadrukkelijk aandacht voor de stabiliteit en continuïteit van de organisatie. De Zorgvisie van Emergis als GGZ-instelling is 'Samen sterk, sterker samen!'. Deze visie is als volgt geformuleerd: *“Zorgen is in die visie een onderdeel van het menselijk bestaan. Zorgen voor jezelf en zorgen voor een ander: kind, ouder, partner, broer, buurvrouw, vriend, bewoner of patiënt. Als mantelzorger, vrijwillig en onbetaald, of als professional, formeel en betaald. Om welke relatie het ook gaat, zorgen kenmerkt zich door de betrokkenheid van mensen bij elkaar en de overtuiging dat iedereen recht heeft op een waardig en zinvol leven. Emergis spant zich in om een bijdrage te leveren aan een goede geestelijke gezondheid van alle mensen in Zeeland. Door middel van professionele zorg. Niet minder maar ook niet meer dan nodig is, want ook aan zorgen zitten grenzen.”*

Aan deze visie wil de RvT vanuit zijn rol een bijdrage leveren.

2.2 Wat willen RvB en RvT de komende jaren bereiken met Emergis?

- a. Kwalitatief goede geestelijke gezondheidszorg die voor iedere Zeeuwse inwoner toegankelijk en bereikbaar is.
- b. Zorg waarvan de continuïteit voor de verschillende doelgroepen op de langere termijn, financieel gewaarborgd is. Doordat kosten en uitgaven binnen de verschillende zorgonderdelen in evenwicht zijn en verzekeraars, gemeenten en andere overheden een kostendekkende vergoeding betalen voor geleverde diensten.
- c. Zorg waarvan de continuïteit voor de verschillende doelgroepen op de langere termijn, kwalitatief gewaarborgd is. Wij een aantrekkelijke en goede werkgever zijn en hierdoor voldoende medewerkers met de juiste kennis en ervaring aan ons weten te binden.
- d. Zorg aangeboden door een zelfstandige GGZ-instelling Emergis met als werkgebied Zuidwest Nederland.

2.3 Hoe willen we onze doelstellingen bereiken als toezichthouder?

RvB bestuurt en RvT houdt integraal toezicht,

Als RvT houden we ons aan de Governancecode Zorg 2017 en richten wij ons op onze drie kerntaken:

1. Toezichthouder
2. Adviseur
3. Werkgever van de RvB

Onder integraal toezicht verstaat de RvT het toezicht op het goed en in samenhang functioneren van alle onderdelen en systemen en het handelen van mensen binnen Emergis. Daarbij wordt gekeken naar 'harde' factoren (concreet en meetbaar) en 'zachte' factoren (signalen, minder concreet en lastig meetbaar). De RvT houdt toezicht op drie niveaus:

- de mate waarin Emergis haar doelen realiseert;
- de strategische en beleidsmatige doelen van het bestuur;
- de middelen die het bestuur daartoe inzet.

Met de RvB maken we afspraken over doelstellingen, speerpunten en prestatiecriteria. We maken daarbij onderscheid tussen de korte termijn doelstellingen en lange termijn strategie. Meedenken over de strategie is een belangrijk onderdeel van ons werk. In halfjaarlijkse functionerings- en beoordelingsgesprekken met de leden van de RvB wordt de voortgang van gemaakte afspraken geëvalueerd en besproken.

Onafhankelijk en betrokken

Als RvT voelen wij ons zeer betrokken bij Emergis, haar cliënten en haar medewerkers. We streven naar goede verhoudingen met alle belanghebbenden binnen Emergis; RvB, ondernemingsraad, centrale cliëntenraad, familieraad, medische staf, etc. Vanuit onze rol als adviseur van de RvB en onze netwerkfunctie, komen wij op voor de belangen van Emergis richting derden. De invulling van onze rol als onafhankelijke toezichthouder vraagt naast betrokkenheid ook altijd enige gepaste afstand. Dit om te voorkomen dat wij te verweven raken met deelbelangen binnen of buiten Emergis. Wij waken voor elke vorm van belangenverstrengeling en dubbele petten. Elke RvT-vergadering begint met een vooroverleg zonder aanwezigheid van de RvB.

Stevig, kritisch en proactief

Een positieve grondhouding en vertrouwen kenmerkt onze verhouding met de RvB. Tegelijkertijd blijven we kritisch, zowel richting ons eigen functioneren als ook richting de RvB.

We gaan actief het gesprek aan met de RvB over zaken die spelen binnen de organisatie, zowel voor de korte termijn als de lange termijn strategie. We bepalen uiteindelijk onze eigen koers en pakken onze verantwoordelijkheid als dat nodig is. Jaarlijks evalueren we ons functioneren als RvT. De RvT bepaalt zijn eigen agenda. Proactief zetten wij ook eigen onderwerpen ter bespreking op de bestuurlijke agenda en indien van toepassing ter uitvoering door de RvB.

Gericht op samenwerking en verantwoording afleggen

Wij zoeken actief de samenwerking met RvB, centrale cliëntenraad, familieraad en ondernemingsraad. Maar ook betrokkenen in de omgeving, waaronder gemeenten, verzekeraars, politie en justitie, diverse organisaties, zoals huisartsen, maatschappelijk werk, jeugdgezondheidszorg, ouderenzorg, ziekenhuizen, andere GGZ-dienstverleners, scholen en onderzoekscentra. De RvB is in eerste instantie verantwoordelijk om de samenwerking te zoeken en goede relaties te onderhouden binnen en buiten Emergis. Als RvT zijn wij hierin ondersteunend en leveren wij in samenwerking met de RvB onze eigen bijdrage daaraan. In onze contacten met vertegenwoordigers van alle belanghebbenden/stakeholders leggen we open en transparant verantwoording af over ons werk en de daarin gemaakte keuzes.

Deskundig

We kunnen alleen een volwaardige gesprekspartner van de RvB en andere stakeholders zijn, wanneer wij over voldoende deskundigheid beschikken. Deze deskundigheid wordt gewaarborgd door:

- Samenstelling van de RvT met personen die alle benodigde disciplines, kennis en ervaring in huis hebben.
- Permanente educatie, zowel individueel als collectieve RvT. We zijn lid van de NVTZ en delen ervaringen met andere raden van toezicht van zorgorganisaties.
- Goede informatievoorziening, zowel reactief vanuit de RvB (informatieprotocol) als actief door zelf zowel binnen als buiten Emergis ons te laten informeren door alle belanghebbenden. In dit kader onderhouden wij actief onze eigen bestuurlijke en informele netwerken, hebben wij regelmatig overleg met centrale cliëntenraad en ondernemingsraad. Leggen wij werkbezoeken af en nodigen wij medewerkers van Emergis uit om tijdens onze RvT vergaderingen ons te laten bijpraten over actuele ontwikkelingen in de geestelijke gezondheidszorg.

3 Toezichtkader

Bij de uitoefening van onze taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden binnen de drie eerdergenoemde hoofdtaken hebben we te maken met interne en externe kaders. Deze zijn deels bepaald door wet- en regelgeving en voor een deel intern bevestigd. Het toezichtkader behelst tevens de wijze waarop wij ons functioneren beoordelen en evalueren en de kaders voor scholing.

3.1 Interne kaders

Interne kaders zijn:

- Statuten stichting Emergis
- Reglement raad van toezicht
- Reglement raad van bestuur
- Reglementen commissie financiën en vastgoed, commissie zorg en remuneratiecommissie
- Profielschets raad van toezicht
- Treasurystatuut
- Mandateringsregeling
- Procuratieregeling (in wording)
- Informatieprotocol
- Conflictregeling
- Meerjarenbeleidsplan
- Jaarplan/Begroting
- Periodieke managementrapportages
- Jaardocument

3.2 Externe kaders

Externe kaders zijn (onder andere):

- Governancecode Zorg 2017
- Zorgverzekeringswet (Zvw)
- Wet langdurige zorg (Wlz)
- Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO)
- Jeugdwet
- Wet toelating zorginstellingen (WTZi)
- Wet op de ondernemingsraden (WOR)
- Wet Medezeggenschap cliënten zorginstellingen (WMCZ)
- Wet Kwaliteit, klachten en geschillen (Wkkgz)
- Wet normering Topinkomens (WNT)
- Vernieuwd toezichtkader Inspectie Gezondheidszorg (IGZ – 2016)
- HKZ-certificering

3.3 Functioneren en evalueren raad van toezicht

Conform de Governancecode zorg artikel 7.3.1 evalueren wij jaarlijks buiten aanwezigheid van de raad van bestuur, zowel collectief als individueel, ons eigen functioneren, waarbij de relatie met de raad van bestuur in de evaluatie wordt betrokken. We stellen ons op de hoogte van de visie van de raad van bestuur op het functioneren van de raad van toezicht en informeren de raad van bestuur over de uitkomsten. Minimaal eenmaal per drie jaar laten we ons bij de evaluatie begeleiden door een externe deskundige. In het jaardocument wordt verslag van deze evaluatie gedaan. Tevens wordt in het kader van het programma Goed Toezicht van de NVTZ de uitkomsten van de evaluatie per drie jaar op de website van de NVTZ gepubliceerd.

Er wordt gewerkt met een rooster van aftreden conform artikel 6.2.3 van de Governancecode. Elk lid van de raad van toezicht wordt voor maximaal vier jaar benoemd en kan, inclusief herbenoeming, maximaal acht jaar zitting hebben in de raad van toezicht.

3.4 Scholing

Jaarlijks stellen we als raad van toezicht conform de Governancecode zorg artikel 7.3.2 een scholings- en ontwikkelplan vast. Hierin staat onder meer aangegeven welke inhoudelijke gasten ter vergadering worden uitgenodigd, welk werkbezoek wordt afgelegd en welke eisen worden gesteld aan de individuele deskundighedsbevordering van de leden van de raad van toezicht. Jaarlijks wordt verslag van de scholing gedaan in het jaardocument van de stichting. Tevens wordt in het kader van het programma Goed Toezicht van de NVTZ de scholing op de website van de NVTZ gepubliceerd.

4 Toetsingskader

Bij het toetsingskader gaan we uit van het maatschappelijke hoofddoel van onze organisatie, namelijk het bieden van verantwoorde en kwalitatief goede zorg. Hieronder wordt verstaan zorg van goed niveau, die in ieder geval doeltreffend, doelmatig en cliëntgericht wordt verleend en die afgestemd is op de reële behoefte van de cliënt.

Afspraken met de raad van bestuur worden gemaakt op grond van resultaat- en inspanningsverplichtingen. De type indicatoren waarop de raad van toezicht toetst, zijn: kwantiteit, kwaliteit, uitkomsten en proces en kosten/betaalbaarheid. Kernsuccesfactoren hierbij zijn effectiviteit (bijvoorbeeld tevredenheid medewerkers en cliënten), productiviteit (bijvoorbeeld beschikbaarheid gekwalificeerd personeel, efficiënt dienstverlenend proces) en professionaliteit (bijvoorbeeld persoonlijke ontwikkeling en omgaan met eigen functioneren) van de raad van bestuur.

Voor besturing en beheersing van de organisatie hanteert de raad van bestuur onder meer de volgende kaders:

- Strategisch meerjarenbeleidsplan
- Jaarplan
- Begroting
- Treasurystatuut
- Meerjarenplan vastgoed, onderhoud, ICT
- Prestatieafspraken

In de vergaderingen van de raad van toezicht beoordelen wij de uitvoering van het beleid aan de hand van rapportages en mondelinge toelichting van de raad van bestuur.